

Nota bij de hervorming van de rolrechten

Staatsbladsstraat 8

B - 1000 Brussel

T +32 (0)2 227 54 70

F +32 (0)2 227 54 79

info@advocaat.be

ondernemingsnummer 0267.393.267

Laurence Lambert, juriste studiedienst

Sofie Verherstraeten, juriste studiedienst

Hugo Lamon, bestuurder studiedienst

1 februari 2019

De wet van 14 oktober 2018¹ (B.S. 20 december 2018) heeft een aantal belangrijke gevolgen voor de rechtspraktijk. Zo worden vanaf 1 februari 2019² de rolrechten op een andere wijze geïnd. De rolrechten zijn niet langer verschuldigd op het ogenblik waarop de zaak op de rol wordt ingeschreven. Zonder in detail in te gaan op alle wijzigingen, willen we kort wijzen op de eerste concrete gevolgen van de nieuwe regeling.

Vanaf 1 februari 2019 worden de rolrechten (overeenkomstig het nieuwe³ artikel 269² van het Wetboek registratie-, hypotheek- en griffierechten) pas **opeisbaar**:

- Op het ogenblik dat de rechter in een **eindbeslissing** een (of meerdere) partij(en) veroordeelt tot de betaling van de rolrechten (of van hun deel erin). Er kan geen rechtsmiddel worden aangewend tegen de beslissing van de rechter omtrent dat punt.
- Op het ogenblik van de **weglating of doorhaling** van de zaak, en dat ten laste van de partij die de zaak op de rol heeft doen stellen. Er zal een nieuw rolrecht verschuldigd zijn in het geval van herinschrijving na weglating.

¹ Wet van 14 oktober 2018 tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen. Zie ook het Koninklijk Besluit van 28 januari 2019 betreffende de uitvoering van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het houden van registers in de griffies van de hoven en rechtbanken (B.S. 31 januari 2019).

² De wet van 14 oktober 2018 treedt in werking op 1 februari 2019 (met uitzondering van artikel 19, b) en c), dat reeds op 1 januari 2019 in werking is getreden) (artikel 29 van de wet van 14 oktober 2018). De bepalingen van de wet van 14 oktober 2018 zijn van toepassing op de zaken waarvan de in artikel 269¹, eerste lid van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten bedoelde inschrijving of herinschrijving wordt verzocht vanaf 1 februari 2019 (artikel 28 van de wet van 14 oktober 2018). Ook het Koninklijk Besluit van 28 januari 2019 treedt op 1 februari 2019 in werking (artikel 41 van het Koninklijk Besluit van 28 januari 2019).

³ Zoals vervangen door artikel 3 van de wet van 14 oktober 2018.

Het **bedrag**⁴ van de rolrechten wordt als volgt aangepast⁵:

Vrederegerechten en politierechtbanken	50 euro
Rechtbanken van eerste aanleg en ondernemingsrechtbanken ⁶	165 euro
Hoven van beroep	400 euro
Hof van Cassatie	650 euro

Concreet betekent dit:

- Voor een procedure in **eerste aanleg**⁷:
  - o **Ingeleid via gerechtsdeurwaardersexploot**: de gerechtsdeurwaarder zal de rolrechten niet meer in rekening brengen.
  - o **Ingeleid via verzoekschrift**⁸: de advocaat zal enkel een griffiebon moeten voegen bij het verzoekschrift houdende de bijdrage voor het Fonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.⁹
  - o De rolrechten worden in het vonnis door de rechter begroot en ten laste gelegd van een of meerdere partijen (ieder voor zijn aandeel, indien de partijen onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld). Het rolrecht is verschuldigd aan de Belgische Staat.

- Voor een procedure in graad van **beroep**:
  - o Bij het verzoekschrift tot hoger beroep moet wederom enkel een griffiebon worden gevoegd houdende de bijdrage voor het Fonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.
  - o **Let op**: overeenkomstig het gewijzigde artikel 1057 Ger.W.¹⁰ zal de griffier nagaan of de rolrechten voor de procedure in eerste aanleg werden betaald.¹¹ Wordt de betaling niet verricht, dan zal de griffier geen inleidingsdatum bepalen.¹²
  - o De griffier kan in principe via het computersysteem nagaan of de rolrechten m.b.t. de in eerste aanleg gevoerde procedure werden vereffend. Het verdient o.i. aanbeveling dat de advocaat het bewijs van de betaling bijbrengt.
  - o **Let op**: Het aangevochten vonnis wordt uitvoerbaar bij voorraad wanneer het rolrecht dat ten laste werd gelegd van de appellant ingevolge dit vonnis, niet werd

⁴ Zie artikel 2 van de wet van 14 oktober 2018, dat artikel 269¹, eerste lid van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten vervangt. Artikel 2 van de wet van 14 oktober 2018 stelt voorts dat artikel 269¹, tweede lid van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt opgeheven en dat het artikel wordt aangevuld met een nieuw lid dat bepaalt dat de zaken die worden geacht spoedeisend te zijn zoals bedoeld in artikel 1253ter/7 Ger.W. onderworpen zijn aan een eenmalig recht wanneer de nieuwe aanhangigmaking bij de familierechtbank het wijzigen van een vordering waarover deze zich al heeft uitgesproken, tot doel heeft. Dit stelsel wordt uitgebreid tot de maatregelen betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag uitgesproken door de jeugdrechtbank, waarvan de wijziging wordt gevraagd voor de familierechtbank.

⁵ De inschrijving van zaken die worden gebracht voor de arbeidsgerechten alsook de inschrijving van zaken die ingeleid worden in het kader van Boek XX WER, worden vrijgesteld van rolrechten (bovenop de reeds bestaande vrijstellingen, cf. artikel 279¹ van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten).

⁶ De wet van 14 oktober 2018 spreekt ten onrechte nog over "rechtbanken van koophandel".

⁷ Artikel 2 van de wet van 14 oktober 2018 maakt niet langer een onderscheid voor de procedures op (eenzijdig of tegensprekelijk) verzoekschrift of voor de procedures in kort geding: dezelfde rolrechten zijn verschuldigd als bij een procedure op dagvaarding of ten gronde.

⁸ Wanneer de procedure aanhangig werd gemaakt d.m.v. een eenzijdig verzoekschrift, zal, in geval van veroordeling door een rechter, alleen de eiser het rolrecht verschuldigd zijn.

⁹ De bijdrage voor het Fonds voor de juridische tweedelijnsbijstand werd ingevoerd door de wet van 19 maart 2017 (BS 31 maart 2017) waaraan uitvoering is gegeven door het KB van 26 april 2017 (BS 27 april 2017). De wet van 14 oktober 2018 wijzigt deze regelgeving niet.

¹⁰ Artikel 19, b) en c) van de wet van 14 oktober 2018, dat artikel 1057, eerste lid, 8° Ger.W. wijzigt, trad overigens reeds in werking op 1 januari 2019.

¹¹ Naar onze mening betreft het enkel de rolrechten die de appellant dient te betalen en heeft het geen betrekking op de rolrechten waartoe andere partijen werden veroordeeld.

¹² Wij menen dat het onbetaald blijven van de rolrechten daarentegen geen invloed heeft op de voorwaarden betreffende de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

betaald binnen een termijn van drie maanden die begint te lopen vanaf de beroepsakte.¹³

- In de hypothese dat in graad van beroep wordt geoordeeld dat een andere partij in eerste aanleg tot het betalen van de rolrechten had moeten worden veroordeeld, kan de finaal in het gelijk gestelde partij de rolrechten die zij ten onrechte in eerste aanleg heeft betaald, verhalen op de finaal in het ongelijk gestelde partij.

---

¹³ Artikel 26 van de wet van 14 oktober 2018, dat artikel 1401 Ger.W. aanvult.

